

QORTI CIVILI PRIM'AWLA

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT MCKEON**

Illum L-Erbgha 2 ta` Marzu 2016

Fl-atti tar-rikors ghall-hrug ta` Mandat ta` Inibizzjoni Nru 147/2016 JZM fl-ismijiet :

Union Haddiema Maghqudin fisem Clayton Tabone (K.I. 119791(M), Nikita Scerri (K.I. 209986M), Roberto Formosa (K.I. 49177M) u Sharon Debono (K.I. 49189M) u l-istess Clayton Tabone (K.I. 119791(M), Nikita Scerri (K.I. 209986M), Roberto Formosa (K.I. 49177M) u Sharon Debono (K.I. 49189M)

kontra

Kummissarju tat-Taxxi

u

**Il-Kummissjoni dwar is-Servizz
Pubbliku**

Il-Qorti :

I. **Preliminari**

Ir-rikorrenti pprezentaw rikors ghall-hrug ta` Mandat ta` Inibizzjoni (“il-Mandat”) fit-2 ta` Frar 2016.

Fit-2 ta` Frar 2016, din il-Qorti tat digriet fejn, wara li rat ir-rikors, ordnat in-notifika lill-intimati, tathom zmien ghaxart (10) ijiem sabiex jipprezentaw risposta bil-miktub, u appuntat ir-rikors ghas-smigh ghall-udjenza ta` nhar it-Tnejn 15 ta` Frar 2016 fid-9.30 a.m.

Iz-zewg intimati kienu notifikati fit-2 ta` Frar 2016 u kienet prezentata risposta bil-miktub fid-9 ta` Frar 2016.

Ir-rikors kien trattat fis-seduta tal-15 ta` Frar 2016. Fil-kors tas-seduta, il-Qorti semghet ix-xiehda ta` Mario Sacco, Roberto Formosa u Joanne Calleja. Kienu prezentati dokumenti wkoll. Wara li kien konkluz is-smigh, id-difensuri ghamlu s-sottomissjonijiet taghhom u r-rikors thalla ghal provvediment kamerali.

Wara li rat l-atti tal-procediment fl-assjem taghhom, il-Qorti qegħda tagħti dan il-provvediment.

II. **It-talba**

Ir-rikorrenti **talbu** lill-Qorti biex **tinibixxi** lill-Kummissarju tat-Taxxi Interni jew nies imqabba minnu milli jikkondu process ta` intervisti fir-rigward tal-pozizzjoni ta` *Debt Collector* fi hdan l-ufficċju tal-Kummissarju għat-Taxxi Interni, jevalwaw tali intervisti u jippubblikaw ir-rizultati ta` tali intervisti.

III. **L-ilment tar-rikorrenti**

Fil-qosor, l-ilment huwa illi r-rikorrenti membri tal-UHM hadu sehem fi process ta` ghazla ghall-posizzjoni ta` “debt collector” fl-Ufficċju tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni. Is-sejha kienet miftuha ghall-ufficjalji pubblici kollha fis-servizz civili. Ir-rikorrenti kienu ntervisti, ghaddew u ntghażlu ghall-pozizzjoni. In segwitu l-Kummissarju tat-Taxxi hassar ir-rizultat u hatar bord ta` ghazla gdid sabiex jerga` jintervista mill-gdid lil kull applikant. Skont il-Kummissjoni dwar is-Servizz

Pubbliku, il-process thassar ghaliex il-proceduri ghat-twaqqif tal-bord tal-ghazla ma kienux osservati. Skont il-Kummissjoni, ir-rikorrenti kellhom japplikaw mill-gdid. Meta interpellat, minflok ta r-ragunijiet ghala kien hemm it-thassir u l-hatra ta` bord gdid, il-Kummissarju ntimat beda l-process mill-gdid. Skont ir-rikorrenti, it-thassir tar-rizultat u l-hatra ta` bord gdid jikkostitwixxu ksur tal-jeddijiet taghhom u kien propju ghalhekk li talbu l-hrug tal-Mandat ghaliex altrimenti il-jedd taghhom kien jintilef darba ghal dejem.

IV. Id-difiza tal-intimati

Fil-qosor, l-intimati jikkontendu illi d-decizjoni sabiex jithassar il-process ittiehdet mill-Kummissjoni ntimata wara li wiehed mill-partecipanti ressaq petizzjoni dwar ir-rizultat tieghu. Waqt li kienet qegħda tisharreg l-ilment ta` dan il-partecipant, il-Kummissjoni ntimata sabet illi l-Bord tal-Għażla ma kienx mahtur skont id-direttivi u l-linji gwida applikabbli peress li dawn kienu jesigu li zewg membri tal-bord jintghażlu minn panel ta` ġħażla permanenti mwaqqaf skont ir-Regola 14 tar-Regolamenti tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku. Għalhekk kien imħassar ir-rizultat, inhatar bord tal-ġħażla għid diversament kompost u saret sejha mill-gdid. Skont l-intimati kull ma sar minnhom kien regolari u ma kienx hemm htiega ghall-hrug tal-Mandat.

V. Dritt

Id-disposizzjoni li tirregola procediment tax-xorta tal-lum huwa l-**Art 873 tal-Kap 12**. L-artikolu huwa kompost minn erba` subincizi. Dawk rilevanti ghall-kaz tal-lum huma l-ewwel tlieta. Ighidu hekk :-

(1) *L-iskop tal-mandat ta' inibizzjoni hu dak li jzomm persuna milli tagħmel kwalunkwe haga li tkun li tista' tkun ta' pregudizzju ghall-persuna li qed titlob il-mandat.*

(2) *Il-qorti m'għandhiex toħrog tali mandat jekk ma tkunx sodisfatta li dak il-mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrent, u li dak ir-rikorrent prima facie jidher li għandu dawk il-jeddijiet.*

(3) *Il-qorti m'għandha toħrog ebda mandat bħal dak kontra l-Gvern jew awtorità mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali tagħha kemm-il darba l-awtorità jew il-persuna li kontra tagħha jintalab il-mandat ma tikkonfermax fil-qorti bil-miftuh li l-haga li qed tintalab li tigi mizmuma tkun fil-fatt mahsuba li ssir, u l-qorti tkun sodisfatta, wara li tisma' l-ispjegazzjonijiet mogħtija, li kemm-il darba ma jinhārigx il-mandat, il-pregudizzju li*

jinholoq lil min ikun qed jitlob il-mandat ikun sproporzjonat meta mqabbel mal-istess ghemil tal-haga li qed tintalab li tigi mizmuma.

Din tal-lum hija talba ghall-hrug tal-Mandat li tinkwadra ruhha fis-subinciz tlieta (3).

It-tliet subincizi kif in huma llum dahlu fil-Kap 12 bis-sahha tal-Art 102 tal-Att XIV tal-2006.

Tajjeb jinghad illi qabel l-lemenda bl-Att XIV tal-2006, is-subinciz tlieta (3), li kien gie ntrodott ghall-ewwel darba bl-Art 8 tal-Att VIII tal-1981, kien jaqra hekk :-

Il-qorti m'ghandha tohrog ebda mandat bhal dak kontra l-Gvern jew awtorità mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga ufficjali tagħha kemm-il darba l-awtorità jew il-persuna li kontra tagħha jintalab il-mandat ma tikkonfermax fil-qorti bil-miftuh li l-haga li qed tintalab li tigi mizmuma tkun fil-fatt mahsuba li ssir, u l-qorti tkun sodisfatta, wara li tisma' l-ispjegazzjonijiet mogħtija, li kemm-il darba ma jinharigx il-mandat, il-pregudizzju li jinholoq ma jkunx jista` jigi rimedjat.

Minn analizi tas-subincizi (1), (2) u (3) tal-Art 873 tal-Kap 12 kif in huma llum, wiehed isib illi din il-Qorti hija prekluza milli (“*m'ghandhiex*”) tordna l-hrug tal-Mandat sakemm ma jirrikorru dawn ir-rekwiziti :-

- i) Illi l-Mandat huwa mehtieg sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-riorrenti
- ii) Illi r-riorrenti *prima facie* jidher li għandhom dawk il-jeddijiet ;
- iii) Illi l-intimat ma jikkonfermax fil-qorti bil-miftuh li l-haga li tagħha qed tintalab iz-zamma tkun fil-fatt mahsuba li ssir ;
- iv) Illi l-qorti tkun sodisfatta li l-pregudizzju li jinholoq mir-riorrenti, kemm-il darba ma jinharigx il-Mandat, ikun sproporzjonat meta mqabbel ma` l-istess ghemil tal-haga li r-riorrenti jitkolbu li tigi mizmuma.

VI. Gurisprudenza

Il-Qorti sejra tagħmel riferenza għal xi principji li hargu mill-gurisprudenza tal-qrati tagħha dwar kif għandhom jitqiesu r-rekwiziti ghall-hrug tal-Mandat :-

1) Dwar il-prova *prima facie* tal-jeddijiet, il-Qorti tal-Appell fis-sentenza tagħha tal-14 ta` Lulju 1988 fil-kawza **Grech pro et noe vs Manfre`** (Kollez. Vol. LXXII.II.290) qalet hekk –

... *huwa rekwizit oggettiv u mhux soggettiv, ma jiddependix mill-element diskrezzjonal tal-gudikant, jew il-jeddijiet jidhru ‘prima facie’, ma’ l-ewwel daqqa t’ghajnej, jew ma jidhru xejn, ghall-finijiet tal-hrug tal-mandat.*

2) L-element tal-pregudizzju llum bhala l-bazi biex tkun milqugħha talba ghall-hrug tal-Mandat kontra l-Gvern m`ghadux dak ta` pregudizzju *li ma jkunx jista` jigi rimedjat*, kif kien il-kaz qabel dahlet l-emenda ghall-Art 873 bl-Att XIV tal-2006. Illum bizzejjed li jintwera mill-perspettiva tal-parti li titlob il-hrug tal-Mandat li dak il-pregudizzju jkun *sproporzjonat* fis-sens illi jkun manifestament ta` zvantagg u ta` hsara għar-rikorrent jekk il-haga titwettaq.

3) L-elementi li jwasslu ghall-hrug tal-Mandat huma kumulattivi *mhux* alternattivi. Li allura jfisser illi jekk xi wieħed minnhom ma jirrizultax, il-Qorti *hija obbligata* tichad it-talba ghall-hrug ta` l-Mandat.

4) Il-procedura tal-Mandat hija eccezzjonali u straordinarja (“**Xuereb noe vs Hili noe**” : Qorti tal-Kummerc : 22 ta` Settembru 1994).

5) Il-procedura hija mahsuba biex tkun wahda sommarja. Huwa propju għalhekk li l-ligi stabbiliet **zminijiet qosra u precizi** li fihom it-talba ghall-hrug ta` l-Mandat għandha jew tintlaqa` jew tigi michuda. Mhuwiex mistenni li jitressaq quddiem din il-Qorti, fi procediment bhal dak tal-lum, kull ma għandu jitressaq quddiemha waqt is-smigh tal-kawza dwar il-jedd. Dan ifisser illi l-fatt illi tintlaqa` talba ghall-hrug ta` l-Mandat, m`ghandux ifisser li l-jedd huwa ppruvat. Kif daqstant iehor m`ghandux ifisser li jekk il-hrug tal-Mandat ikun michud, allura l-jedd pretiz ma jezistix. Unikament ghall-fini tal-akkoljiment o meno tat-talba, mhux kompitu ta` din il-Qorti li tqis il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu. Hadd mill-partijiet ma jista` jew m`ghandu jipprettendi li bil-metodu sommarju għandha tkun propju din il-Qorti li tiddeciedi hi l-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet bil-procedura specjali u partikolari tal-Mandat ta` Inibizzjoni. Il-mansjoni ta` din il-Qorti mhuwiex li tiddeciedi finalment dwar il-pretensjonijiet tal-partijiet fil-mertu izda huwa limitat u cirkoskrift biex tara jekk huwiex sodisfatt dak li trid il-ligi sabiex ikun operattiv Mandat ta` Inibizzjoni.

VII. **Risultanzi**

Fil-kors ta` dan il-procediment, apparti l-ezami tad-dokumenti li kienu pprezentati bhala prova, il-Qorti kellha l-opportunita` li tisma` tliet xhieda : Joanne Calleja, Segretarju tal-Kummissjoni ntimata ; Mario Sacco, dirigent tal-union rikorrenti ; u Roberto Formosa, wiehed mir-rikorrenti.

Ghal dak mistqarr minn dawk it-tliet persuni, il-Qorti sejra tillimita ruuhha li tqis dak biss illi huwa rilevanti ghall-istanza tal-lum.

Fil-qosor, Joanne Calleja xehdet illi l-process inizjali mitlub mill-Kummissarju ntimat kien approvat mill-Kummissjoni. Wara li saru l-intervisti tal-applikanti u hareg ir-rizultat, applikant minnhom ressaq petizzjoni fejn ikkointesta r-rizultat. Waqt li kienet qegħda tqis din il-petizzjoni, fis-sens li għamlet skrutinju tal-kaz mill-bidu, il-Kummissjoni sabet illi l-bord tal-ghażla ma kienx kostitwit skont id-direttivi u linji gwida stabbiliti mis-Segretarju Permanenti fl-Ufficċju tal-Prim Ministro fl-2013. Għalhekk thassar ir-rizultat sabiex l-intervisti jsiru mill-għid. Fil-kaz tal-lum il-bord tal-ghażla kien kostitwit minn tliet ufficjali pubblici li jahdmu fid-Dipartiment tat-Taxxi, mentri skont id-direttivi u linju gwida, il-bord kelli jkun magħmul minn ufficjal pubbliku wiehed magħzul mid-Dipartiment jew Ministeru koncernat u tnejn ohra li jagħmlu parti minn *standing selection panel*. Dan il-panel huwa kompost minn persuni li mhumiex impiegati fis-servizz civili u anke nies irtirati li wara sejha kienu wrew l-interess li jagħmlu parti minn dan il-panel. L-iskop tal-kostituzzjoni tal-panel huwa sabiex ma jkunx hemm dispendju ta' risorsi umani mis-servizz pubbliku, kif ukoll sabiex jigu nvoluti aktar persuni, li jkunu ndipendenti mid-Dipartiment li jkun talab l-ingagg. Tghid illi d-direttiva ma kenitx bil-miktub. Kompliet tixhed illi kieku l-procedura kienet regolari, il-gradwatorja tal-persuni trid tkun approvata mill-Public Administration Human Resources Office (PAHRO), li huwa l-korp governattiv illi jistabilixxi kemm huma mehtiega persuni fil-grad koncernat skont il-budget allokat. Imbagħad il-Kummissjoni tagħmel ir-rakkomandazzjoni lill-Prim Ministro. U l-Prim Ministro jagħmel il-hatra skont il-bzonn.

Fil-qosor, Mario Sacco xehed illi wara li kien ippubblikat ir-rizultat ta` l-intervisti, il-union rikorrenti ma kienet avzata b`xejn fis-sens li kellha tqis illi kollo kien regolari. Bhala “debt collectors” kellhom jigu magħzula madwar disgha (9) ghaliex bl-ezatt ma setax ighid. In segwitu l-union saret taf mill-membri tagħha li qaghdu ghall-intervisti fosthom ir-rikorrenti li r-rizultat kien thassar bla ma ngħataw ragħuni ghala sar it-thassir, u li kellhom jergħġu joqghodu mill-għid għall-intervista. Meta l-union kitbet lill-Kummissjoni sabiex tingħata r-ragħuni għath-thassir. Mill-Kummissjoni wiegbu li r-ragħuni kienet li ma kienux osservati l-

proceduri. Meta talbet lill-Kummissjoni sabiex tkun taf liema kienu dawn il-proceduri, il-union baqghet bla risposta. Il-union giet edotta fil-kors ta` dan il-procediment. Sostna li l-bord tal-ghazla jsir mid-Dipartiment li jitlob in-nies wara li jkun l-approvazzjoni tal-Kummissjoni.

Fil-qosor, Roberto Formosa xehed illi bit-thassir tar-rizultat huwa tilef ic-cans li jitla` fl-iskala tac-civil minn skala 14 sa skala 11 bhala massimu. Hu u shabu r-rikorrenti l-ohra jinsabu mal-ewwel disgha (9) fil-gradwatorja tar-rizultat li thassar.

Wara li qieset il-fatti u cirkostanzi kollha tal-kaz tal-lum, hija l-fehma konsiderata tal-Qorti illi huma sodisfatti r-rekwiziti kollha mehtiega ghall-hrug ta` l-Mandat :-

i) **Il-jedd *prima facie* tar-rikorrenti**

Fil-kaz tal-lum, l-intimati mhux imputaw it-thassir tar-rizultat tal-intervisti ghal xi nuqqas jew inadempjenzi da parti tar-rikorrenti. Anzi qeghdin imputaw ir-raguni ghat-thassir ghal nuqqasijiet interni fis-servizz civili. Eppure t-thassir tar-rizultat ghar-ragunijiet illi taw l-intimati għandu **effett dirett** fuq ir-rikorrenti. Għalhekk ir-rikorrenti għandhom jedd imqar sal-livell ta` *prima facie* sabiex il-posizzjoni tagħhom ma titħarraxx u sabiex isir l-istħarrig kollu li hemm bzonn mill-Qorti li sejra tiddeciedi l-mertu dwar il-fondatezza tal-kaz tagħhom u dwar id-difiza li qegħdin igħiblu l-intimati sabiex il-kaz tar-rikorrenti lanqas ma jirrizulta fil-mertu. Fil-kors tal-procediment kienu dibattuti mill-partijiet d-disposizzjonijiet tal-Avviz Legali 32 tal-1960, kif l-ahħar emendat bl-Avviz Legali 246 tal-2012. In partikolari saret riferenza għar-Reg 14(3) u għar-Reg 17(e). Il-Qorti kkunsidrat dawn id-disposizzjonijiet, kif ukoll l-ohrajn fl-assjem tal-istess Avviz Legali, u ssib dawn id-disposizzjonijiet mhux jeskludu izda jsostnu l-jedd *prima facie* tar-rikorrenti li jfittxu l-kenn tal-Mandat.

ii) **Il-htiega tal-Mandat sabiex jitharsu l-jeddijiet tar-rikorrenti**

Il-Qorti ssostni li l-procedura tal-Mandat hija eccezzjonali u straordinarja. Jekk l-intimati jithallew jiproċedu bi process ta` ghazla mill-għid, il-Qorti qegħda tara li l-posizzjoni tar-rikorrenti tkun tgharrqet ghaliex jispicca jtitlef kull rimedju effettiv li jista` jkollhom kontra l-intimati. Bil-hrug tal-Mandat, tkun indirizzata l-htiega li r-rikorrenti jingħataw lura jeddijiet li allegatament kienu vvjalati. Fil-fehma konsiderata ta` din il-Qorti, il-hsara li minnha qiegħed jilmenta r-rikorrent

ma tistax tissewwa xort`ohra. Ghalhekk l-element tal-htiega huwa ppruvat.

iii) Il-konferma fil-miftuh

L-element huwa sodisfatt ghaliex fl-udjenza tal-15 ta` Frar 2016 Joanne Calleja bhala rappresentant delegat tal-Kummissjoni dwar is-Servizz Pubbliku u Av Stefania Azzopardi bhala rappresentant delegat tal-Kummissarju tat-Taxxi ddikjaraw illi l-intervisti mertu tal-procediment tal-lum kien sejrin isiru li kieku ma kienx ghall-fatt illi kienet milqugha provizorjament it-talba tar-rikorrenti ghall-hrug tal-Mandat.

iv) L-isproporzjon tal-pregudizzju

Din il-Qorti hija tal-fehma li dan l-element jirrizulta wkoll tenut kont tal-fattispeci tal-kaz ghaliex l-isproporzjon fil-pregudizzju jmur kontra r-rikorrenti. Il-Qorti m`ghandhiex il-prova li mankanti s-sejha prospettata, is-servizz pubbliku se jgarrab pregudizzju superjuri ghal dak tar-rikorrenti. Min-naha l-ohra l-Qorti għandha quddiemha l-prova tal-pregudizzju li jgarrbu r-rikorrenti nkluz ir-rikorrent Roberto Formosa li ddepona fil-procediment tal-lum jekk tibqa` mhassra s-selezzjoni ta` qabel u ssir ohra mill-gdid. Il-Qorti għandha tfittex is-sostanza ; u hekk qegħda tagħmel anke fil-kaz tar-raba` rekwizit.

Għar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qiegħda tilqa` t-talba tar-rikorrenti kontra l-intimati ghall-hrug ta` Mandat ta` Inibizzjoni skont kif mitlub fir-rikors. L-ispejjez ta` dan il-procediment għandhom jibqghu rizervati ghall-gudizzju finali fil-kawza dwar il-jedd.

**Onor. Joseph Zammit McKeon
Imħallef**

**Amanda Cassar
Deputat Registratur**